

TAMA IZNAD SETANONA

Rejmond E. Fajst

Preveo
Igor Mitrović

Laguna

Naslov originala

Raymond E. Feist

A DARKNESS AT SETHANON

Copyright © 1986 by Raymond Elias Feist

Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Ovu knjigu posvećujem svojoj majci
Barbari A. Fajst,
koja ni za trenutak nije posumnjala u mene*

Zahvalnost

Pošto je ova knjiga poslednji deo *Sage o Ratovima za kapiju svetova*, trilogije započete *Čarobnjakom* i nastavljene *Srebrnim trnom*, osećam potrebu da ponovo od srca zahvalim ljudima koji su na ovaj ili onaj način doprineli kvalitetu i uspehu mojih knjiga:

Prvobitnim graditeljima Midkemije, Ejpril i Stivenu Ejbramsu, Stivu Baretu, Aniti i Džonu Eversonu, Dejvu Guinasu, Konanu Lamotu, Timu Laselu, Itanu Mansonu, Bobu Poteru, Riču Spalu, Alanu Springeru, Lori i Džefu Veltenu.

Mnogim drugima koji su nam se godinama priključivali petkom da bi dodali ponešto svoje čudesnom svetu Midkemije.

Mojim prijateljima u *Dabldeju*, pređašnjim i sadašnjim: Adrijanu Zakhajmu, Patu Lobrutu, Kejt Kronin, Meri Elen Karli, Piteru Šnajderu i Elejn Čab, koji su svi zaista mnogo doprineli.

Mom agentu Haroldu Matsonu, koji mi je omogućio da se probijem.

I Dženi Vurts, darovitom piscu i slikarki, jer mi je pokazala kako da iz svojih likova izvučem više kad sam već pomišljao da o njima sve znam.

Svako od njih je na sopstveni, jedinstven način doprineo romanima koji čine trilogiju *Saga o Ratovima za kapiju svetova*. Bez bilo koga od njih ove bi knjige bile znatno siromašnije.

Rejmond E. Fajst
San Dijego, Kalifornija
oktobar 1984.

SINOPSIS

Tok priče do sada...

Posle završetka Rata za kapiju svetova sa Tsuranijima, osvajačima s tuđinskog sveta Kelevana, mir je zavladao Kraljevstvom ostrva gotovo godinu dana. Kralj Lijam i njegova braća princ Aruta i vojvoda Martin obišli su istočne gradove i susedna kraljevstva da bi se potom vratili u Lijamovu prestonicu Rilanon. Njihova sestra princeza Karlina postavila je ultimatum svom ljubavniku, trubaduru Loriju, da se njome oženi ili da napusti palatu. Aruta i princeza Anita su se verili, pa su napravljeni planovi za njihovo venčanje, koje je trebalo da se održi u Arutinoj prestonici Kronodoru.

Kasno jedne večeri, kada se Aruta konačno vratio u Kronodor, mladi lopov Džimi Ruka nabasao je na skrivenog Noćnog jastreba, ubicu, čija je meta bio Aruta. Važeća naredba među Rugalicama je bila da se svaka vest o Noćnim jastrebovima mora odmah dojaviti. Džimi je bio zbunjen ne znajući kome da bude odan, Rugalicama – udruženju lopova – ili Aruti, koga je upoznao prethodne godine. Pre nego što je uspeo da se odluči, Nasmeljani Džek, starešina Rugalica, namestio mu je ubistvo. To je bio dokaz da je Džek u dosluhu s Noćnim jastrebovima. Džimi je u zasedi ranjen, dok je Nasmeljani Džek ubijen. Tada se Džimi odlučio da upozori Arutu.

Upozoren na zaveru, Aruta je sa Lorijem i Džimijem spremio zamku u koju hvata dvojicu ubica i zatvara ih u palatu. Aruta potom otkriva da su Noćni jastrebovi nekako povezani s hramom boginje smrti Lims-Kragme. Naređuje da mu se dovede visoka sveštenica Lims-Kragme. Pre nego što je ona stigla, jedan ubica je izdahnuo dok je drugi bio na samrti. Pokušavajući da otkrije kako su se Noćni jastrebovi uvukli u njen hram sveštenica saznaje da je ubica na

samrti u stvari magično prerušeni moredel, mračni vilenjak. Sada već mrtvo stvorenje ustaje i, prizivajući svog gospodara Murmandamus, napada sveštenicu i Arutu. Nesavladivog stvora su uspjeli da zaustave uz pomoć Arutinog savetnika oca Natana.

Pošto su se visoka sveštenica i otac Natan vratili od napora, upozorili su Arutu da mračne tuđinske sile hoće njegovu smrt. Aruta se zabrinuo za bezbednost svoga brata kralja i drugih zvanica koje će prisustvovati venčanju, pogotovo za svoju voljenu Anitu. Odlučivši se za brzo rešenje radije nego za dalje istraživanje pomoću magije, Aruta šalje Džimija da ugovori sastanak sa Čestitim Čovekom, tajanstvenim vođom Rugalica.

U tami, Aruta se sastaje s onim koji tvrdi da je Čestiti Čovek, mada princu nikada nije razjašnjeno da li je sagovornik zaista vođa razbojnika. Složili su se da moraju očistiti grad od Noćnih jastrebova, a deo pogodbe je da Džimi stupi u Arutinu službu kao paž. Pošto je pogazio zakletvu Rugalica, Džimijeva karijera lopova je okončana.

Kasnije im je Čestiti Čovek dojavio gde je sklonište Noćnih jastrebova. Aruta je sa odredom pouzdanih vojnika napao sklonište, koje se nalazilo u podrumu najskuplje javne kuće u gradu. Svaki ubica je pogubljen ili je izvršio samoubistvo. Pošto su otkrili telo Zlatokosog Dejza, lopova i Džimijevog lažnog prijatelja, shvatili su da su se Noćni jastrebovi ubacili i među Rugalice. Tada su mrtvi počeli da se pridižu uz pomoć neke mračne sile i tek kad su spalili celu zgradu uspjeli su da ih zaustave.

Po povratku u palatu Aruta je zaključio da je neposredna opasnost prošla, i život se prividno vratio u normalu. Kralj, izaslanik Velikog Keša i ostale uvažene zvanice počele su da pristižu. Džimiju se učinilo da je ugledao Nasmejanog Džeka u gomili. To ga je prenerazilo, pošto je bio siguran da je lažni lopov poginuo.

Aruta je upozorio svoje najvernije savetnika na opasnost. Takođe je saznao za neobična dešavanja na severu. Zaključeno je da su događaji na severu povezani sa ubicama. Džimi je dojavio da je palata prošarana tajnim prolazima i saopštio svoju bojazan da je video Nasmejanog Džeka. Aruta je odlučio da postupaju oprezno, vodeći računa o obezbeđenju palate, ali je rešeno da se venčanje ipak održi.

Na venčanju su se okupili svi oni koji su bili rastavljeni od početka Rata za kapiju svetova. Pored kraljevske porodice tu je bio i Pag, koji je došao iz Zvezdane luke, akademije za čarobnjake. On je nekada živeo u Krajdiji, rodnom mestu kralja i njegove porodice. Takođe su bili prisutni njegov stari učitelj Kulgan, vojvoda Jabona Vandros i Kasumi, nekadašnji zapovednik Tsuranija, a sada erl od LaMuta. S kraljem Lijamom došao je otac Tuli, još jedan od Arutinih učitelja iz detinjstva, sada kraljev savetnik.

Neposredno pred početak venčanja, Džimi otkriva da je jedan prozor sabotiran i da se Nasmejani Džek krije u kupoli koja nadgleda dvoranu. Džek savladava dečaka i vezuje ga. Za vreme venčanja Džimi uspeva da osujeti Džekov pokušaj da ubije Arutu tako što se domigoljio do njega i šutnuo ga. Obojica su potom počela da padaju, ali ih je spasla Pagova čarolija. Pošto je oslobođen, Džimi otkriva da je Džekova strela pogodila Anitu.

Pregledavši Anitu otac Natan se posavetovao s ocem Tulijem i saopštio da je strelica otrovna i da princeza umire. Ispitujući Džeka otkrivaju istinu o Noćnim jastrebovima. Džeka je od smrti spasla čudna sila po imenu Murmandamus, a on je zauzvrat morao da ubije Arutu. O otrovu je znao jedino da se zove srebrni trn. Saopštivši to izdahnuo je. Dok se Anita bližila smrti, Kulgan se setio da ispod Išapove opatije u Sartu, gradu na obali Gorkog mora, postoji velika biblioteka. Pag i otac Natan su čarolijom zamrzli Anitu u vremenu kako bi se lek mogao pronaći.

Aruta se zakleo da će otići u Sart i posle zamršene obmane kako bi se zbunile moguće uhode, Aruta, Lori, Džimi, Martin i Gardan, kapetan prinčeve straže, kreću put severa. U šumama južno od Sarta družinu napadaju crno oklopljeni moredelski jahači, čijeg vođu, poglavara jabonskih planinskih klanova, prepoznaje Lori. Moredeli ih progone sve do Išapove opatije u Sartu, gde najzad bivaju odbijeni magijom brata Dominika. Murmandamusove sluge još dva puta napadaju opatiju i zamalo ubijaju brata Miku, za kojeg se otkriva da je bivši vojvoda Kronдора, lord Dulanik. Otac Džon, opat, upućuje Arutu u proročanstvo koje predskazuje vraćanje moći moredela jednom kada „gospodar Zapada“ bude mrtav. Jedan od Murmandamusovih sledbenika je upravo tako nazvao Arutu, stoga je zaključeno

da moredeli izgleda veruju da se proročanstvo približava ispunjenju. U Sartu takođe saznaju da je „srebrni trn“ iskvarena vilenjačka reč, te odlučuju da otputuju u Elvandar, na dvor vilinske kraljice. Aruta naređuje Gardanu i Dominiku da otputuju u Zvezdanu luku i odnesu najnovije vesti Pagu i drugim čarobnjacima koji se tamo nalaze.

U Ilitu susreću Roalda, najamnika i Lorijevo prijatelja iz detinjstva, i Barua, hadatskog brđanina iz severnog Jabona. Baru traga za neobičnim poglavicom moredela koji se zove Murad, u želji da mu se osveti za razaranje svog sela. Obojica pristaju da pođu sa Arutom.

Blizu Zvezdane luke Dominika i Gardana napadaju leteće, elementarne, Murmandamusove sluge od kojih ih spasava Pag. Dominik se sastaje s Kulganom, Pagovom ženom Katalom, njegovim sinom Vilijamom i Fantusom, plamenim gmazom. Pošto ih je saslušao, Pag je zatražio pomoć od ostalih čarobnjaka. Slepom proroku Rogenu se ukazala vizija strahovite sile koja upravlja Murmandamusom. Ta sila ga je potom napala kroz vreme van svake verovatnoće, prkoseći svemu što je Pag znao o magiji. Nema devojčica Gamina, Rogenova štice, doživljava istu viziju i njen mentalni krik je potpuno obeznanio Paga i njegove pratioce. Rogen preživljava napad. Gamina koristi svoje telepatske sposobnosti da svoju i Rogenovu viziju pokaže Pagu i ostalima. U viziji su videli razaranje nekog grada, a strahoviti stvor iz vizije im se obraćao drevnim jezikom Tsuranija. Čuvši skoro zaboravljeni sveštenečki govor Kelevana Pag i ostali koji su poznavali taj jezik su preneraženi.

U Elvandar Aruta sa družinom upoznaje gvalije, plaha majmunolika stvorenja koja su posećivala vilenjake. Vilenjaci su im ispričali o neobičnim susretima s moredelskim tragačima blizu severnih granica vilenjačkih šuma. Aruta im je poverio svoj zadatak, na šta mu je Tatar, savetnik kraljice Aglarane i Tomasa, princa savetnika i naslednika drevne moći Valerua, gospodara zmajeva, ispričao o srebrnom trnu. Srebrni trn raste samo na jednom mestu, na obalama Crnog jezera Morelin, stecišta mračnih sila. Tatar je upozorio Arutu da je putovanje vrlo opasno, ali se Aruta zakleo da će nastaviti.

U Zvezdanoj luci je Pag zaključio da je pretnja kraljevstvu tsuranijskog porekla. Nekako su sudbine Kelevana i Midkemije ponovo isprepletane. Jedini mogući izvor podataka im može ponuditi Sabor

čarobnjaka na Kelevanu, koji se smatra nedostupnim. Pag potom otkriva Kulganu i ostalima da je otkrio način za povratak na Kelevan. Uprkos njihovim protestima, odlučuje da se vrati i ustanovi šta može da uradi ne bi li došao do saznanja. Šumar Mičam, dugogodišnji Kulganov pratilac, i brat Dominik primoravaju Paga da ih povede sa sobom. Pag uspostavlja kapiju između svetova i njih trojica prolaze kroz nju. Po dolasku u kraljevstvo Tsuranuani Pag i pratioci najpre razgovaraju s Netohom, Pagovim starim predradnikom a potom i s Kamatsuom, Kasumijevim ocem i gospodarom Šinzavaija. Carstvo je u previranju, na ivici otvorenog razlaza između vojskovođe i cara. Kamatsu obećava da će preneti Pagovo upozorenje o tuđinskoj pretnji Visokom savetu, jer Pag veruje da ukoliko Midkemija padne Kelevan će je slediti. Pag se susreće sa svojim starim prijateljem Hočopepom, takođe čarobnjakom i jednim od Uzvišenih carstva. Hočopepa se složio da iznese Pagovu molbu pred Sabor, jer je Pag proglašen izdajnikom carstva i bio je osuđen na smrt. Međutim, pre nego što je uspeo da pođe, napali su ih magijom i zarobili vojskovođini ljudi.

Aruta i njegova družina su stigli do Crnog jezera Morelina, izbegavajući brojne moredelske izvidnice i straže. Tomas je poslao vilenjaka Galaina s veću o mogućem novom prilazu Morelinu. Rekao je Aruti da će ih otpratiti do granice „Staza beznađa“, kanjona što okružuje visoravan na kojoj leži Morelin. Aruta i njegova družina su stigli do Crnog jezera i otkrili čudnu crnu zgradu za koju su pretpostavili da su je podigli Valerui. Potraga za srebrnim trnom je bila neuspešna, i Aruta i ostali su proveli noć u pećini ispod površine visoravni, gde su odlučili da moraju ući u zgradu.

Pag i njegovi pratioci su se probudili u ćeliji i otkrili da im je magija blokirana. Paga je ispitivao vojskovođu sa svoja dva pomoćnika čarobnjaka, braćom Ergoranom i Elgaharom, o razlogu njegovog povratka. Vojskovođa je bio ubeđen da to ima veze s političkim suprotstavljanjem njegovom planu da preuzme vlast nad carstvom. Ni on ni Ergoran nisu poverovali u Pagovu priču o čudnoj sili tsuranijskog porekla koja ugrožava Midkemiju. Elgahar se posle vratio da bi raspravljali o problemu dalje, i rekao je da će uzeti u obzir Pagovo upozorenje. Pre nego što je otišao, došapnuo mu je jedno

domišljanje za koje se Pag složio da je moguće. Hočopepa je pitao o čemu je reč, ali je Pag odbio da priča o tome. Kasnije su Pag, Mičam i Dominik stavljeni na muke. Bol i opiranje magijskoj blokadi su naterali Paga da uspe da iskoristi magiju Nižeg puta, što se ranije smatralo nemogućim. Oslobodio je sebe i svoje saputnike u času kad je car došao s lordom Šinzavaija. Vojskovođa je pogubljen zbog izdaje, a Pagu je dozvoljeno da sprovede istraživanje u Saboru. Elgahar je stajao iza Pagovog oslobođenja i kada je upitan zašto, obznaniio je ono što je otkrio Pagu. Obojica su verovala da se Krvnik, drevno zlo koje je oteralo narode na Kelevan za vreme Ratova haosa, vratio. U Saboru je Pag otkrio pomen čudnih bića koja žive u polarnom ledu, Posmatrača. Rastao se s prijateljima da bi potražio Posmatrača, dok su se Hočopepa, Elgahar, Dominik i Mičam vratili na Midkemiju i u akademiju.

Dok se krio, Džimi je načuo razgovor između jednog moredela i dva ljudska otpadnika, koji mu je nagovestio da nešto nije u redu s crnom zgradom. Džimi je ubedio Arutu da mu dopusti da je ispita sam, jer je bilo manje verovatno da će upasti u zamku ili zasedu. Džimi je ušao u čudnu crnu zgradu i otkrio nešto što je izgledalo kao srebrni trn, ali je mnogo šta u zgradi bilo lažno. Džimi se vratio u pećinu s vešću da je čitava zgrada ogromna zamka. Dalja istraživanja su utvrdila da je pećina deo velikog podzemnog prebivališta Valerua, skoro neprepoznatljivog od godina erozije. Džimi je tada zaključio da je srebrni trn ispod vode, pošto su vilenjaci rekli da raste blizu ivice vode a kiše su bile obilne te godine. Te noći su pronašli biljku i započeli bekstvo. Džimi je povređen i to je usporilo družinu. Izbegavali su moredelske stražare, ali su jednog bili primorani da ubiju, čime su uzbunili Murada koji je poveo vojsku da zarobi Arutu. Nadomak granice vilenjačkih šuma iscrpljena družina je primorana da se zaustavi. Galain je otrčao napred da potraži Kalina i druge vilenjačke ratnike. Prva grupa moredela je stigla Arutu i odbačena je. Međutim, Murad je stigao s većom silom uključujući i Crne dželate. Baru je izazvao na dvoboj Murada, koga je čudni moredelski zakon časti naterao da prihvati. Baru ga je ubio i izvadio mu srce da se ne bi digao iz mrtvih. Dok je pokušavao da se vrati do svojih saputnika, moredeli su posekli Barua i bitka je obnovljena. Prinčeva družina je

skoro savladana kada su stigli vilenjaci i oterali moredele. Otkrili su da je Baru živ, iako jedva, i vilenjaci su odveli princa i njegovu družinu u bezbednost Elvandara. Mrtvi Crni dželati su se vratili u život i počeli da gone vilenjake do granica Elvandara, gde je stigao Tomas sa Tkačima čarolija i dokrajčio Crne dželate. Na proslavi te večeri Aruta je saznao da će Baru preživeti posle dugog oporavka. Aruta i Martin su razmatrali kraj njihove potrage, znajući da je bitka bila samo deo većeg sukoba, čiji konačan ishod još nije odlučan.

Pag je stigao do severnih granica carstva, rastao se s Tsuranijima iz pratnje i otisnuo se preko Tun-held tundre. Čudna stvorenja nalik na kentaure koja su sebe nazivala Lasura, poslala su jednog starog ratnika da razgovara s Pagom. Stvorenje mu je otkrilo postojanje žitelja u ledu i pobešlo proglašivši ga ludim. Pag je na kraju stigao do glečera gde ga je sačekalo jedno stvorenje pod velom. Posmatrač koji je čekao Paga poveo ga je ispod ledenog pokrivača u čudesnu čarobnu šumu. Zvala se Elvardein i bila je bliznakinja Elvandara. Pag je otkrio da su Posmatrači davno nestali eldari, ili stariji vilenjaci. Pag će ostati sa njima godinu dana da nauči veštine preko onih koje već poseduje.

Aruta je bezbedno stigao u Krondor s lekom za Anitu. Ona je izlečena i sve je uređeno da se venčanje konačno obavi. Karlina je zahtevala da se ona i Lori venčaju odmah, i za neko vreme dvorac u Krondoru je bio poprište sreće i radosti.

Mir se vratio u Kraljevstvo ostrva, na skoro godinu dana...

MAKROS

Gle! Smrt svoj presto ima sada
sred čudnovatog pustog grada.

E. A. Po, *Grad u moru*

Prolog

MRAČNI VETAR

Vetar je došao niotkuda.

Zavijao je i odzvanjao poput čekića usuda, noseći vrelinu peći u kojoj nastaje plamen rata i žežuća smrt. Nastao je u izgubljenoj zemlji, pojavivši se na čudnom mestu između onoga što jeste i onoga što bi želelo da bude. Duvao je s juga, gde zmije idu uspravno i govore drevnim rečima. Besneo je, zaudarajući na drveno zlo, ponavljajući davno zaboravljena proročanstva. Kovitlao se divlje, vitlajući iz ništavila, tražeći pravac, potom je zastao i zaduvao ka severoistoku.

Šijući, stara dadilja je pevušila jednostavnu melodiju koja se prenosila s kolena na koleno. Zastala je na trenutak da pogleda svoje štice. Mališani su spavali spokojnih lica sanjajući svoje male snove. Povremeno bi im se prsti zgrčili ili bi ustašcima činili pokrete kao da sisaju, a zatim bi se vratili u blaženstvo. Bili su prelepe bebe i sigurno će izrasti u lepe momke, dadilja je u to bila ubeđena. Kao odrasli ljudi sećaće se tek nejasno žene što ih je pazila ove večeri, ali sada su joj pripadali podjednako kao i svojoj majci koja je sedela s mužem večerajući. Kroz prozor je tada dunuo čudni vetar, izazivajući joj jezu uprkos vrućini. Nosio je nešto tuđinsko u sebi i iskrivljeni zvuk, zlu melodiju jedva čujnu. Dadilja je zadrhtala i pogledala ka dečacima. Uznemirili su se, kao da su spremni da zaplaču. Požurila je do prozora i zatvorila kapke, zaprečujući čudni i uznemirujući noćni vazduh. Trenutak joj se učinio kao večnost dok je zadržavala dah. Tada, kao uz blag uzdah,

povetarac zamre i noć se ponovo uspokoji. Navukla je maramu preko ramena, a bebe su se meškolele još trenutak-dva pre nego što se vratiše u dubok, miran san.

U susednoj prostoriji jedan mladić je radio na spisku, trudeći se da nepristrasno odredi ko će obavljati nižu službu sledeći dan. Mrzeo je taj posao, ali ga je dobro obavljao. Tada vetar zanjihava zavese. Bez razmišljanja mladić je već dopola bio van stolice i u čučnju, s bodežom koji kao da mu je poleteo iz čizme u šaku čim mu je oprez razvijen na ulici najavio opasnost. Spreman za borbu, stajao je trenutak dok mu je srce divlje tuklo, uveren da mu predstoji okršaj kao toliko puta do sada u njegovom životu prepunom sukoba. Videvši da nema nikoga polako se opustio. Trenutak je prošao. Odmahnuo je glavom zbunjen. Obuzela ga je neobična mučnina dok se lagano naginjao kroz prozor. Dugo, dok su minuti lagano prolazili, gledao je u noć ka severu, tamo gde je znao da se nalaze planine i iza njih mračni neprijatelj. Skupio je obrve gledajući u mrak, pokušavajući da nazre opasnost koja se mogla kriti tamo. Potom se, kada je poslednji trag besa i straha uminuo, vratio svom poslu, mada se cele noći povremeno osvrtao da pogleda kroz prozor.

U gradu je grupica kabadahija bauljala tražeći drugu krčmu i vesenije društvo. Zastali su kad je vetar dunuo pokraj njih i razmenili poglede. Jedan od njih, iskusni najamnik, nastavio je da hoda, potom zastao, razmišljajući o nečemu. Iznenada izgubivši interesovanje poželeo je laku noć saputnicima i vratio se u krčmu gde je odsedao već gotovo godinu dana.

Vetar je nastavio da duva preko mora gde je brod jurio ka matičnoj luci posle duge Izvidnice. Kad ga je hladan vetar dotakao, kapetan, visok starac sa licem u ožiljcima i belim okom, zastade. Zaustio je da naredi da se skrate jedra kada ga je obuzela čudna jeza. Pogle-

dao je ka prvom oficiru, čoveku rošavog lica koji je služio sa njim godinama. Razmenili su poglede, a onda je vetar minuo. Kapetan je časkom stao, pa zatim naredio da se ljudi postave na palubu, a posle nekoliko trenutaka podviknuo je i da se upale dodatne svetiljke u mraku koji je najednom pritiskao.

Dalje na severu, vetar je zavijao ulicama grada stvarajući vrtloge prašine koji su divlje igrali preko kaldrme, lelujući poput podivljalih akrobata. U ovom gradu su pored starosedelaca živeli i ljudi s drugog sveta. U barakama garnizona tuđinac s drugog sveta se rvaao sa čovekom odraslim nepun kilometar od mesta gde su se borili, dok su se ostali izdašno kladili na ishod. Obojica su već jedanput oboreni i sledeći pad će odlučiti pobednika. Najednom, vetar je dotakao oba rvača, koji su zastali gledajući oko sebe. Prašina je štipala za oči i nekoliko prekaljenih ratnika je suzbilo drhtaje. Bez reči oba protivnika su prekinula borbu i oni koji su se kladili su bez protesta pokupili novac. Tiho su se vratili u svoje odaje, dok je praznično raspoloženje nadmetanja nestalo s vetrom.

Vetar je nastavio na sever dok nije stigao do šume gde su mala majmunolika stvorenja, plaha i stidljiva, pogurena u granju tražila toplotu koju samo bliski dodir može pružiti. Ispod na šumskom tlu sedeo je čovek i meditirao. Noge su mu bile prekrštene, nadlanice položene na kolena, spojeni palčevi i kažiprsti činili točak života s kojim su sva živa bića povezana. Naglo je otvorio oči kako su ga prvi dašci mračnog vetra dotakli i pogledao u stvorenje koje je sedelo naspram njega. Stari vilenjak na kojem se znaci njegovih godina nisu videli, osim onih najblažih, kao što je uobičajeno za njegovu rasu, posmatrao je čoveka nekoliko trenutaka naslućujući neizgovoreno pitanje. Naklonio je glavu blago. Čovek je podigao oružje što je ležalo pored njega, dugi mač i polumač, i zadenuo ih za pojas. Oprostio se samo pokretom i zaputio se šumom ka moru. Tamo će potražiti drugog čoveka, kojeg su vilenjaci takođe smatrali za prijatelja, i pripremiti se za konačni obračun koji će

uskoro uslediti. Kako je ratnik stupao ka okeanu, lišće je šuštalalo na granama iznad.

U nekoj drugoj šumi, lišće je takođe treperilo saosećajući sa onima koje je mučio mračni vetar. Preko ogromnog zaliva zvezda, oko zelenkastožutog sunca okretala se vrela planeta. Na tom svetu, ispod ledenog pokrivača severnog pola, leži šuma bliznakinja one koju je napustio putujući ratnik. Duboko u srcu te druge šume u krugu su sedela bića duboko uronjena u bezvremeno znanje. Tkali su čaroliju. Obuhvaćeni kuglom blage tople svetlosti sedeli su na goljoj zemlji, u bogato obojenim odorama neuprljanih tlova. Oči su im bile zatvorene, ali je svako video ono što je trebalo da vidi. Najstariji, drevniji od sećanja ostalih, sedeo je iznad kruga u vazduhu održavan snagom čarolije koju su isplitali. Bela mu je kosa dosegala ispod ramena, vezana običnom bakarnom žicom s komadom žada koji mu se nalazio na čelu. Dlanovi su mu bili ispruženi i okrenuti nagore, oči usredsređene na priliku u crnoj odori koja je lebdela naspram njega. Taj drugi je lebdeo na strujama energije koja je činila šaru oko njega šaljući njegovu svest tim tokovima, ovladavajući tuđinskom magijom. Sedeo je u istovetnoj pozici, ispruženih dlanova, ali su mu oči bile zatvorene dok je učio. U mislima je milovao tkanje ove drevne vilenjačke čarolije, osećajući isprepletanu energiju svakog živog bića u šumi, koja je uzimana i blago preusmeravana, nikad nametana, potrebama zajednice. Tako su upotrebljavali svoje moći nežno ali trajno, uplićući konce ove prirodne energije u tkanje magije koja se mogu iskoristiti. Doticao je magiju umom i shvatao je. Shvatio je da njegove moći rastu van ljudskog razumevanja i postaju nalik na božije u poređenju sa onim za šta je nekada smatrao da su mu krajnja dostignuća. Naučio je mnogo za proteklih godinu dana, ali je znao da još mnogo mora naučiti. Ipak, sada je sa svojim znanjem imao načina da potraži i druge. Tajne poznate samo nekolicini najvećih majstora, da nalazi prolaz između svetova samo snagom volje, da se kreće kroz vreme i čak prevari smrt – shvatao je da je sve to sada moguće. Razumevajući to znao je da će jednog dana otkriti način da

ovlada tim tajnama, bude li mu ostavljeno dovoljno vremena. A vreme je bilo najvažnije. Lišće je donelo odjek dalekog mračnog vetra. Čovek u crnom je usredsredio tamne oči na drevno stvorenje koje je lebdelo ispred njega, pošto su obojica povukli svest iz vrtloga. Komunicirajući samo snagom uma, čovek u crnom reče: *Tako brzo, Akaila?*

Drugi se nasmešio, bledoplave oči, koje su čoveka u crnom uznemirile kada ih je prvi put ugledao, sijale su posebnom svetlošću. Sada je znao da svetlost dolazi od moći veće nego i kod jednog smrtnika kog je dotad upoznao, izuzev jednog. Samo što je ovo bila drugačija vrsta moći, ne zastrašujuća kao kod onog drugog već smirujuća, zalećujuća moć života, ljubavi i smirenosti. Ovo biće je zaista bilo jedno sa svojom okolinom. Pogled u te sjajne oči vas je sačinjavao ponovo, a osmeh je bio uteha. Međutim misli koje su njih dvojica razmenjivali dok su se lagano spuštali bile su zabrinute. *Prošla je godina. Bilo bi bolje da smo imali više vremena, ali vreme prolazi po svojoj volji, i moguće je da si spreman.* Onda, s jednom niti u tkanju svojih misli koju čovek u crnom shvati kao šaljivu, dodade glasno: „Spreman ili ne, vreme je.“

Ostali su ustali kao jedan i za trenutak čovek u crnom je osetio kako stapaju misli s njegovima u poslednjem pozdravu. Slali su ga tamo gde je borba otpočela, ka sukobu u kojem će imati odlučujuću ulogu. Slali su ga s daleko većim znanjem od onog s kojim im je došao. Kad je osetio poslednji dodir, reče: „Hvala. Vratiću se do mesta odakle mogu brzo otputovati kući.“ Bez daljih reči zatvorio je oči i nestao. Stvorenja u krugu ostadoše u ćutanju za trenutak, zatim su se okrenula i pošla za različitim poslovima koji su ih čekali. Na granju je lišće i dalje bilo nemirno, a odjek tamnog vetra je sporo nestajao.

Vetar je duvao sve dok nije dosegao puteljak iznad udaljene doline, gde je grupa ljudi čučala krijući se. Nakratko su se okrenuli ka jugu, kao da traže izvor ovog čudnog uznemirujućeg vetra, a potom se vratili proučavanju ravnice ispod. Dvojica najbliža ivici jahala su dugo i naporno otkad su primili izveštaj izvidnice. Dole se vojska

okupljala pod zlokobnim barjacima. Vođa, posedeli dugajlija s crnim povezom preko desnog oka, skliznuo je niz ivicu. „Loše je kao što smo strahovali“, reče prigušenim glasom.

Drugi čovek, ne tako visok ali krupniji, počeo se po kratkoj crnoj bradi prošaranoj sedima dok je sedao pored prijatelja. „Ne, još je gore“, prošaptao je. „Po broju logorskih vatri rekao bih da se dole valja gadna oluja.“

Čovek s povezom je sedeo ćutke neko vreme. „Pa nekako smo dobili godinu dana. Očekivao sam da nas napadnu prošlog leta. Dobro je da smo spremni, jer sada sigurno dolaze.“ Kretao se u čučnju dok se vraćao do visokog plavog čoveka koji je držao uzde njegovog konja. „Ostaješ li?“

„Da, mislim da ću ih posmatrati neko vreme. Kada vidimo koliko ih pristize i u kom razmaku, mogu poprilično tačno odrediti koliko će ih povesti.“

Vođa je uzjahao, a plavokosi reče „Zar je bitno? Kad pođe, povešće sve što ima.“

„Ne volim iznenađenja, pretpostavljam.“

„Koliko dugo?“, upita prvi.

„Dva, tri dana najviše, tada će postati prevelika gužva ovde.“

„Verovatno su uspostavili izvidnice do sada. Dva dana najviše.“ Pa uz mrk osmeh dodade: „Nisi neko društvo, ali posle dve godine sam se navikao na tebe. Budi oprezan.“

Drugi se osmehnuo široko. „Važi i obrnuto. Natrljao si im nos dovoljno u prethodne dve godine, tako da bi mnogo voleli da te uhvate u mrežu. Ne bih voleo da se pojave na gradskoj kapiji s tvojom glavom na kocu.“

„To se neće desiti“, odgovori mu plavokosi. Njegov otvoreni osmeh bio je u suprotnosti s glasom u kome se čuo prizvuk dobro poznate odlučnosti.

„Samo se postaraj da tako bude. A sada pokret.“

Četa je krenula, dok je jedan jahač ostao s krupajlijom da osmatra. Posle nekog vremena osmatranja krupajlija je promrmljao tiho: „Šta si smislio sada, ti kopilji sine nepoznate kurve? Šta nameravaš sada da pošalješ na nas, Murmandamuse?“

Jedan

PROSLAVA

Džimi je jurio hodnikom.

Poslednjih meseci je izrastao. Napuniće šesnaest o sledećoj proslavi letnje ravnodnevice, mada zapravo niko nije znao koliko mu je godina. Šesnaest je bilo najpribližnije, mada je mogao biti blizu sedamnaeste ili čak osamnaeste godine. Oduvek razvijen, počeo se širiti u ramenima i porastao je skoro za glavu od kada je došao na dvor. Sada je više ličio na čoveka nego na dečaka.

Ali ponešto se nije menjalo, na primer Džimijev osećaj odgovornosti. Mada se za važne zadatke na njega moglo računati, zane-marivao je obične, što je pretilo da napravi metež na dvoru princa Kronдора. Dužnost je propisivala da Džimi, kao stariji štitonoša prinčevog dvora, bude prvi na prozivci, a kao i obično verovatno će biti poslednji. Tačnost mu je nekako izmicala. Stizao je ili prekasno ili prerano, ali retko na vreme.

Štitonoša Loklir je stajao na vratima manje dvorane koja se koristila za prozivku štitonoša, mašući užurbano Džimiju da požuri. Od svih štitonoša samo se Loklir sprijateljio s Džimijem otkako se Džimi vratio sa Arutom iz potrage za srebrnim trnom. Uprkos Džimijevoj prvobitnoj proceni koja se pokazala kao tačna da je Loklir dete u mnogo pogleda, najmlađi sin barona sa Zemljinog kraja je pokazivao izvesnu sklonost ka neobuzdanosti koja je iznenadila i obradovala njegovog prijatelja. Kakvu god neizvesnu đavoliju Džimi da smisli, Loklir bi pristajao na nju. Kada bi zbog Džimijevih poigravanja sa strpljenjem dvorskih zvaničnika dospeo u nevolju, Loklir bi dobro podnosio kaznu, smatrajući da plaća poštnu cenu što su ga uhvatili na delu. Džimi je uleteo u odaju klizajući

se po uglačanom mermernom podu u nastojanju da se zaustavi. U zeleno-smeđe obučene štitonoše stajale su u dve uredne linije. Osvrnuo se uočivši da su svi na svojim mestima. Zauzeo je mesto predviđeno za njega istog trena kada je ušao i protokolmajstor Brajan de Lejsi.

Kada je dobio čin starijeg štitonoše Džimi je pomislio da će imati samo povlastice bez ikakvih obaveza, ali se brzo razuverio. Kao sastavni deo dvora, ma koliko mali bio, ako ne bi ispunio svoju dužnost suočavao se s činjenicom poznatom svim službenicima bilo kog naroda i vremena da pretpostavljene ne zanimaju izgovori već samo rezultati. Džimi je odgovarao za svaku grešku koju bi štitonoše napravile. Do sada je ovo bila loša godina za Džimija.

Odmerenim koracima, šušajući crno-crvenom službenom odrom, visoki, dostojanstveni protokolmajstor je prišao da stane pokraj Džimija, nominalno svog prvog pomoćnika posle dvorskog kućepazitelja, ali pre svega svog najvećeg problema. Pored De Lejsija su stajala dva paža u žuto-ljubičastim odorama. Kao sinovi običnih ljudi oni su odgajani da budu dvorska posluga, za razliku od štitonoša koji će jednoga dana sudelovati u vladanju Zapadnim kraljevstvom. Odsutno lupkajući gvožđem okovanim štapom po podu gospodin De Lejsi reče: „Opet ste me pretekli zamalo, zar ne Džejmse?“

Ne praveći grimase uprkos prigušenom smehu nekoliko dečaka iz zadnjih redova Džimi je odgovorio: „Svi su prisutni, gospodaru De Lejsi. Štitonoša Džerom je u svojim odajama, opravdano odsutan zbog povrede.“

Rezigniranim i umornim glasom De Lejsi reče: „Da, čuo sam za vašu malu razmiricu na igralištu juče. Mislim da se nećemo baviti tvojim stalnim poteškoćama sa Džeromom. Dobio sam još jedno pismo od njegovog oca. Reкао bih da ću ih ubuduće proslaviti tebi.“ Džimi je bezuspešno pokušavao da izgleda nedužno. „Sada, pre nego što raspodelim današnje zadatke, smatram da je potrebno da naglasim jednu činjenicu: od vas se očekuje, u svakom trenutku, da se ponašate kao mlada gospoda. U tom cilju, mislim da bi trebalo prekinuti novonastalu pomamu kladenja na ishode bure-lopta utakmica koje se igraju šestog dana. Da li sam dovoljno jasan?“ Izgledalo je kao da je pitanje upućeno svim prisutnim šti-

tonošama, ali se De Lejsijeva ruka u tom trenutku nalazila na Džimijevom ramenu. „Od danas nema više kladenja, osim na nešto časno, poput konjskih trka naravno. Da me ne shvatite pogrešno, ovo je naređenje.“

Sve štitonoše su promrmljale da razumeju. Džimi je klimnuo nemo, dok mu je potajno laknulo jer se već opkladio na popodnevni meč. Interesovanje među nižim plemstvom i poslugom za ovu igru je toliko poraslo da je Džimi užurbano pokušavao da nađe način da naplaćuje ulaznice. Moguće je da će skupo platiti ako gospodar De Lejsi otkrije da se kladio, ali je smatrao da čast nije pogazio pošto De Lejsi nije rekao ništa za već položene opklade.

Gospodar De Lejsi je brzo prošao kroz raspored koji je Džimi pripremio več pre toga. Kakve god da je primedbe protokolmajstor imao na ponašanje starijeg štitonoše, nikakvih primedbi nije imao na njegov rad. Svaki zadatak koji bi preuzeo Džimi bi obavio dobro. Samo što je obično bio problem naterati ga da zadatak preuzme. Kada su jutarnje dužnosti raspoređene, De Lejsi im reče: „Petnaest minuta pre drugog časa od podneva postavice se na stepenicama palate, jer će u dva sata princ Aruta sa svitom prisustvovati ceremoniji pokazivanja. Po završetku ceremonije bićete slobodni, tako da oni kojima su porodice ovde mogu provesti sa njima ostatak dana. Ipak, dvojica od vas će biti zadužena da budu u pripravnosti uz prinčevu porodicu i goste. Odlučio sam da ta dužnost zapadne štitonoše Loklira i Džejmsa. Vas dvojica ćete odmah otići u radnu odaju erla Volnija i staviti mu se na raspolaganje. To bi bilo sve.“

Džimi je dugo stajao sleđen u neprijatnoj tišini dok je De Lejsi odlazio, a štitonoše se razilazile. Loklir dobaza do Džimija. „Zar nismo srećkovići? Svi ostali su dobili jurcanje, jelo, piće i“ – pogledao je Džimija iskosa i đavolasto se nasmešio – „ljubakanje s devojkama. A mi moramo da budemo uz njihova veličanstva.“

„Ubiću ga“, dade Džimi oduška nezadovoljstvu.

Loklir je odmahnuo glavom. „Džeroma?“

„Koga drugog?“ Džimi mahnu prijatelju da ga sledi pa pođe iz dvorane. „On je rekao De Lejsiju za kladenje. Vraća mi za modricu ispod oka koju je zaradio juče.“